

Keresztnév:

Vezetéknév:

Magyar nyelvi és irodalmi feladatlap

Test z maďarského jazyka a literatúry

**Celoplošné testovanie žiakov 9. ročníkov ZŠ
2008**

Tesztforma: A

Azonosító szám: 2034

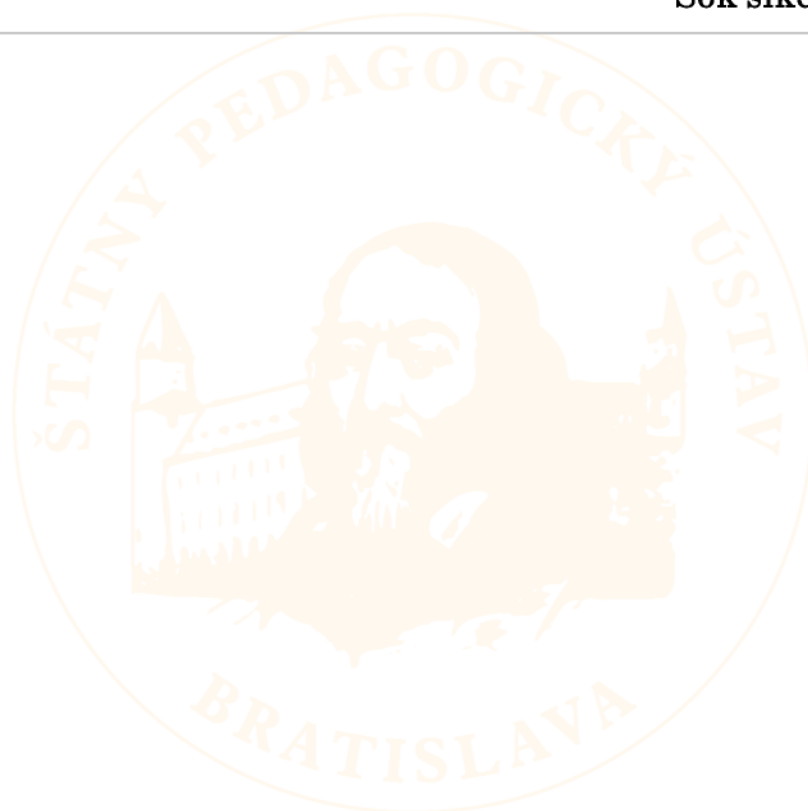
Kedves tanulók,

a magyar nyelvi és irodalmi feladatlapot kaptátok kézhez. A feladatlap két kiinduló szöveget és 20 kérdést tartalmaz. A kiinduló szövegeket és az utasításokat is figyelmesen olvassátok el.

A teszt megoldásához 45 perc áll rendelkezésetekre.

Minden helyes válasz 1 pontot ér. Értékelni csak azokat a válaszokat fogjuk, amelyeket a válaszadó lapon helyesen tüntettetek fel.

Sok sikert kívánunk.

1. számú szöveg

„Magyar vagyok: lelkem, érzésem örökséget kapott, melyet nem dobok el: a világot nem szegényíteni kell, hanem gazdagítani. Hogy szolgálhatom az emberiséget, ha meg nem őrök magamban minden színt, minden kincset, ami az emberiséget gazdagíthatja? A magyarság színét, a magyarság kincsét! De mily balga volnék, ha ugyanakkor más színt, más kincset el akarnék venni, vagy meggyengíteni!

Én hiszek a testvériségben: a színek együtt adják ki a képet, a hangok együtt adják a koncertet. Nemzet ne a nemzet ellen harcoljon: hanem az ellen, ami minden nemzet nagy veszélye: az elnyomás és a rombolás szelleme ellen! Micsoda leckét kaptunk ebből éppen mi, magyarok! És micsoda hiba: másnak tenni, amit magunknak nem kívánunk - holott már avval, hogy másnak megtettük, ajtót nyitottunk neki, hogy velünk is megtörténhessék.“

(Babits Mihály: Vallomás helyett hitvallás. *Nyugat*, 1924, 7. szám)

01. Döntsük el, mit jelent az 1. számú szövegben előforduló *balga* szó!

- A** balkezes
- B** balszerencsés
- C** veszekedős
- D** együgyű

02. Értelmezzük az 1. számú szöveg következő mondatát:

„Én hiszek a testvériségben: a színek együtt adják ki a képet, a hangok együtt adják a koncertet.“

- A** A világon a legfontosabb a művészet.
- B** Harcolnunk kell az elnyomás és a rombolás szelleme ellen.
- C** Amit magunknak nem kívánunk, mással se tegyük meg.
- D** A világ akkor szép, ha a nemzetek összefognak.

03. Állapítsuk meg, melyik szócsoporthoz találunk csak az 1. számú szövegből származó főnévi igeneveket!

- A** gazdagítani, tenni, hinni, szegényíteni, kapni
- B** szegényíteni, gazdagítani, (el)venni, meggyengíteni, tenni
- C** kapott, akarni, szegényíteni, hinni, meggyengíteni
- D** féltetni, kívánunk, tenni, gazdagítani, szegényíteni

04. Döntsük el, hogy hangtani vonatkozásban melyik állítás igaz a *világot* szóval kapcsolatban!

- A** A szó mély hangrendű, csak zöngés mássalhangzókat tartalmaz.
- B** A szó magas hangrendű, csak zöngétlen mássalhangzókat tartalmaz.
- C** A szó vegyes hangrendű, 3 zöngétlen, 1 zöngés mássalhangzót tartalmaz.
- D** A szó vegyes hangrendű, 3 zöngés, 1 zöngétlen mássalhangzót tartalmaz.

05. Keressük ki az 1. számú szövegből, hogy az embernek mit kell tennie a világgal!

- A** szegényíteni
- B** gazdagítani
- C** szolgálni
- D** őrizni

06. Döntsük el, melyik szóra igaz a szóelemek következő sorrendje:

névszótő + birtokos személyjel + határozórag!

- A** időjárástól
- B** áramlását
- C** állapotától
- D** elteltével

07. Válasszuk ki az alábbiak közül azt a mondatot, amelyik megfelel a választékos nyelvhasználat követelményeinek!

- A** Oltsd fel a lámpát, hogy jobban lássunk!
- B** A postás minden értesítőt kikézbesített.
- C** Zoltán a vizsgán a legmaximálisabb pontszámot érte el.
- D** Kérlelt, hogy gondolkodjam el azon, részt veszek-e a tanácskozáson.

08. Nevezzük meg azt a költőt, aki az alábbi furcsa leltárt készítette!

„Sikáltam hajót, rántottam az ampát.
Okos urak közt játszottam a bambát.
Árultam forgót, kenyeret és könyvet,
Ujságot, verset - mikor mi volt könnyebb.
Nem dicső harcban, nem szelíd kötélén,
De ágyban végzem, néha azt remélem.
Akárhogyan lesz, immár kész a leltár.
Éltem - s ebbe más is behalt már.“

- A** József Attila
- B** Babits Mihály
- C** Szabó Lőrinc
- D** Nagy László

09. Döntsük el, melyik jelentős írásos emlékünkből olvasható az alábbi mondat:

Feheruuaru rea meneh hodu utu rea (mai olvasatban: A Fehérvárra menő hadi útra).

- A** Jókai-kódex
- B** Halotti beszéd és könyörgés
- C** Tihanyi Apátság Alapítólevele
- D** Ómagyar Mária-siralom

10. Válasszuk ki az alábbi irodalmi művek közül azt, amelyik nem tartozik a lírai műnembe!

- A** Szeptember végén
- B** Szép Ilonka
- C** Huszt
- D** Epilógus

2. számú szöveg

„...mert csak a Könyv kapcsol multat a jövőbe“

„Soroljam tovább a könyveknek köszönhető élményeket? Említsem meg a nagy vadászírókat? -Kittenbergert, Széchenyit, Molnár Gábort? Szóljak Fekete István állatregényeiről? Sorakoztassam ide a világirodalom nagyjait? Nem teszem, bár igaz, hogy valamennyien gazdagították, formálták, alakították belső világomat, az Egri csillagok azonban mindörökre magyarságtudatom, eszmélésem, emberré válásom alapkönyve marad. Nem teszem azért sem, mert nem a „felsorolásban” látom a dolgok lényegét, hanem abban, hogy olvassunk. Abban, hogy ne múltjék el egyetlen nap se úgy fölöttünk, hogy ne vennénk könyvet a kezünkbe.

Mert hittel hiszem, hogy amíg kultúránkhoz hűek maradunk, önmagunkhoz vagyunk, a jövőnkhez leszünk hűek. Miként is mondja Babits Mihály: „... mert csak a Könyv kapcsol multat a jövőbe, / ivadék lelkeket egy nemzetté szöve.”

Hihetünk neki!

(Tóth Elemér: „...mert csak a Könyv kapcsol multat a jövőbe“. In: Bodnár Gyula és Tóth László (szerk.): *Nyomkereső*. Liliium Aurum, Dunaszerdahely, 1994. 180 o.)

11. Állapítsuk meg, milyen kapcsolatban van a cím a szöveggel!

- A** A cím az alatta álló szöveg egy részének tartalma.
- B** Semmilyen kapcsolat nincs a cím és a szöveg között.
- C** A cím a 2. számú szövegben is előfordul. Előrevetíti a szerző által használt idézetet.
- D** A cím a 2. számú szöveg szerzőjének egyik gondolata.

12. Határozzuk meg, hogy az alábbi lehetőségek közül melyik tartalmazza kizárólag az Egri csillagokban előforduló szereplők nevét!

- A** Vicuska, Dobó István, Gergő, János király
- B** Mátyás király, Hunyadi János, Gergő, Dobó István
- C** Mikes Kelemen, Gergő, Dobó István, Tinódi Lantos Sebestyén
- D** Ilosvai Selymes Péter, Dobó István, Gergő, Vicuska

13. Döntsük el, hogy a 2. számú szövegben aláhúzott szókapcsolat milyen szószerkezetnek felel meg!

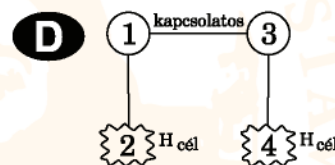
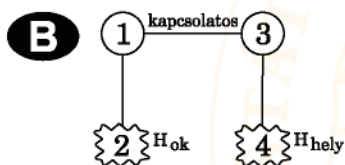
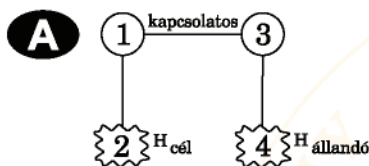
- A** alanyos
- B** minőségjelzős
- C** részeshatározós
- D** eredményhatározós

14. Állapítsuk meg, milyen mássalhangzó-törvényszerűség érvényesül a 2. számú szövegben található *hittel* és *emberré* szavakban!

- A** írásban jelöletlen teljes hasonulás
- B** részleges hasonulás, zöngésülés
- C** írásban jelölt teljes hasonulás
- D** részleges hasonulás, zöngétlenedés

15. Döntsük el, hogy melyik szerkezeti ábra felel meg az alábbi mondatnak:

Végvárról végvárra járok, hogy tartsam a lelket a vitézekben, s csak abban bírom, hogy Eger históriájának summáját énekelve erőt adok katonáinknak.

16. Állapítsuk meg, mi a közös a felsorolt alkotókban: Juhász Gyula, Kosztolányi Dezső, Babits Mihály!

- A** Valamennyien a Nyugat első nemzedékéhez tartoznak.
- B** Valamennyien a Szép Szó című folyóirat munkatársai voltak.
- C** Valamennyien a Holnap című antológiához kötődnek.
- D** Valamennyien a Magyar Csillag című folyóirat köré csoportosulnak.

17. Jelöljük meg, melyik csoportban nem Arany műveinek hőseit találjuk!

- A** V. László, Mátyás
- B** Zetelaky József, Karassai Áron
- C** Bárczi Benő, Kund Abigél
- D** Laczfi Endre, György

18. Döntsük el, hogy az alábbi tulajdonnevek közül melyiknek helytelen az írásmódja!

- A** Tisza-híd
- B** Margit híd
- C** Szabadság híd
- D** Lánc híd

19. Állapítsuk meg, melyik irodalmi hősnő írhatta volna magáról e pár mondatot!

Bármennyire is kegyeletsértésnek tűnik, nem hajtom végre férjem végakarátát. Fiaimat tüstént hazaparancsolom a szülői házba, hogy megértsék, a szabadság mindennél fontosabb, hát még a szabad haza! Bízom benne, hogy fiaim a haza szabadságát, s ha kell, a harcot is korparancsnak tekintik majd.

- A** Toldi Miklós és György édesanyja
- B** Mátyás és László édesanyja
- C** Richárd, Ödön és Jenő édesanyja
- D** II. Rákóczi Ferenc édesanyja

20. Jelöljük meg azt a költői szóképet, amelyre nincs példa az idézetben!

*„A Fénynek földi hang még nem felelt,
Csak a színek víg pacsírtái zengtek:
Egy kirakatban lila dalra kelt
Egy nyakkendő, de aztán tompa, telt
Hangan a harangok is felmerengtek.”*

(Tóth Árpád: Körúti hajnal)

- A** hasonlat
- B** szinesztézia
- C** metafora
- D** alliteráció

Vége a tesztnek.